

ALTERNATIEVE VERLONING

**Hoe het loon van uw werknemers
optimaliseren?**

ALTERNATIEVE VERLONING

Hoe het loon van uw werknemers optimaliseren?

Nathalie Wellemans

Juridisch adviseur bij Group S Sociaal Secretariaat

2016

JURISQUARE

Uw
juridische
kruispuntbank

De online versie van dit boek is beschikbaar
in de Jurisquare Bibliotheek op www.jurisquare.be.

© 2016, Anthemis n.v.

Place Albert I, 9 B-1300 Limal

Tel. 32 (0)10 42 02 90 – info@anthemis.be – www.anthemis.be

Distributie: Intersentia, Groenstraat 31, 2640 Mortsel, mail@intersentia.be, www.intersentia.be

Alle rechten voorbehouden. Behoudens uitdrukkelijk bij wet bepaalde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden veeleenvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, op welke wijze ook, zonder de uitdrukkelijke voorafgaande toestemming van de uitgevers.

D/2016/10.622/51

ISBN: 978-2-8072-0071-5

Eindredactie: Beatrijs Vermaercke (AB Correct)

Zetwerk: Communications

Gedrukt in België

Inhoudstafel

Inleiding	23
1. Begrip van loon voor de sociale zekerheid	23
2. Begrip van loon voor het fiscaalrecht	24
2.1. <i>Beginsel</i>	24
2.2. <i>De aanslag 'geheim commissieloon'</i>	25
2.3. <i>De fiscale behandeling van voordelen aan gezinsleden van werknemers</i>	26
3. Begrip van loon voor het arbeidsrecht	27
 Hoofdstuk 1	
Aandelenopties	31
1. Fiscale behandeling	33
1.1. <i>Tijdstip van belasting</i>	33
1.2. <i>Raming van het voordeel</i>	35
1.2.1. Beursgenoteerde opties	36
1.2.2. Niet-beursgenoteerde opties	36
1.3. <i>Bedrijfsvoorheffing</i>	39
1.4. <i>Individuele fiches (inkomen 2015)</i>	41
1.4.1. Vakje percentage	41
1.4.2. Code 249 (aandelenopties toegekend in het jaar van de inkomsten).	41
1.4.3. Code 248 (aandelenopties toegekend vóór het jaar van de inkomsten)	42
2. Socialezekerheidsaspecten	43
3. Arbeidsrechtelijke aspecten	44
4. Bijzonder geval van de herstructurering	46
5. Innovaties op het vlak van aandelenopties	47
5.1. <i>Optieplannen op deelbewijzen van bevek</i>	47
5.1.1. Hoe werkt een optieplan op deelbewijzen van een bevek?	47
5.1.2. Voorbeeld	49
5.1.3. Voorwaarden opgelegd door de Dienst Voorafgaande Beslissingen in fiscale zaken (DVB) in het kader van <i>de ruling</i> die ter zake uitgevaardigd werd	51
5.2. <i>Warrantsplan</i>	52
5.2.1. Hoe werkt een warrantsplan?	53
5.2.2. Voorbeeld	54
5.3. <i>De spiegelopties</i>	54
5.3.1. Hoe werken de spiegelopties?	55

5.3.2. Toepassingsvoorwaarden	56
5.3.3. Toepassing van het principe van de spiegelopties op de optieplannen op deelbewijzen van een bevek	56
5.3.4. Verschillende gevallen	58
6. Overdracht van aandelen	59
6.1. <i>Fiscale behandeling</i>	59
6.1.1. Toekenning van of inschrijving op aandelen tegen verminderde prijs in het kader van artikel 609 van het Wetboek van Vennootschappen.	59
6.1.2. Toekenning van of inschrijving op aandelen tegen verminderde prijs buiten het kader van artikel 609 van het Wetboek van Vennootschappen (overdracht van aandelen met decote)	60
6.2. <i>Aspecten van sociale zekerheid</i>	61
6.2.1. Toekenning van of inschrijving op aandelen tegen verminderde prijs in het kader van artikel 609 van het Wetboek van Vennootschappen.	61
6.2.2. Toekenning van of inschrijving op aandelen tegen verminderde prijs buiten het kader van artikel 609 van het Wetboek van Vennootschappen (overdracht van aandelen met decote)	61

Hoofdstuk 2

Aanvullende pensioenen	63
1. Algemene beschouwingen	65
1.1. <i>Soorten pensioentoezeggingen</i>	65
1.2. <i>Sectorpensioenplannen</i>	65
1.2.1. Opting out	66
1.2.2. Opting up	67
1.3. <i>Ondernemingspensioenplannen</i>	68
1.4. <i>Individuele pensioenbelofte of individuele pensioentoezegging</i>	68
1.4.1. Definitie	68
1.4.2. Voorwaarden	69
1.5. <i>Praktische aspecten van de plannen van aanvullend pensioen</i>	76
1.5.1. Rendementsgarantie	76
1.5.2. Leeftijd waarop het aanvullend pensioen wordt betaald	78
1.6. <i>Aansluiting bij een aanvullend pensioenplan</i>	79
1.6.1. Verplichte aansluiting	79
1.6.2. Verbod van discriminatie	79
1.7. <i>Informatie van de werknemers</i>	84
1.7.1. Jaarlijks verslag	84
1.7.2. Individuele informatie	84
1.8. <i>Databank aanvullende pensioenen (DB2P)</i>	84
1.8.1. Doelstellingen	84
1.8.2. Informatie	86
1.8.3. Sanctie	86
1.8.4. Individuele pensioenbelofte	87

2. Fiscale behandeling	87
2.1. <i>Fiscale behandeling van de bijdragen</i>	87
2.1.1. Werkgeversbijdragen	87
2.1.2. Werknemersbijdragen	90
2.2. <i>Fiscale behandeling van de uitkeringen</i>	90
2.2.1. Onder de vorm van kapitaal	90
2.2.2. Rente	92
2.3. <i>Samenvattende tabellen</i>	93
3. Aspecten van sociale zekerheid	103
3.1. <i>Bijdragen gestort door de werkgever</i>	103
3.1.1. Basisbijdrage	103
3.1.2. Bijzondere socialezekerheidsbijdrage (Wyninckx-bijdrage)	104
3.2. <i>Uitkeringen</i>	107
4. Aspecten van arbeidsrecht	109

Hoofdstuk 3

Ecocheques	111
1. Aspecten van sociale zekerheid	112
2. Fiscale behandeling	114
2.1. <i>In hoofde van de werknemer</i>	114
2.2. <i>In hoofde van de werkgever</i>	115
3. Elektronische ecocheques	115
3.1. <i>Werking van het systeem</i>	115
3.2. <i>Sociale en fiscale vrijstellingsvoorwaarden van de elektronische ecocheques</i>	116
3.3. <i>Erkenningsprocedure</i>	117
4. Wijze van berekening van het aantal aan de werknemers toe te kennen ecocheques	119
4.1. <i>Deeltijdse werknemers</i>	119
4.2. <i>Indiensttreding, vertrek, wijziging van personeelscategorie en schorsing van de arbeidsovereenkomst</i>	119
4.3. <i>Het probleem van de afrondingen</i>	120
4.4. <i>Bijzondere betalingswijze</i>	121
5. Informatieverstrekking aan werknemers	121
6. Lijst van ecologische producten en diensten die in aanmerking komen voor betaling met ecocheques (geldig vanaf 1 maart 2016)	122
7. Model	124
7.1. <i>Cao betreffende de toekenning van ecocheques (papier)</i>	124
7.2. <i>Cao betreffende de toekenning van ecocheques (elektronische)</i>	128
7.3. <i>Cao betreffende de toekenning van elektronische ecocheques (bijlage aan de cao betreffende de toekenning van ecocheques)</i>	133
7.4. <i>Individuele overeenkomst tot toekenning van ecocheques (papier)</i>	136
7.5. <i>Individuele overeenkomst tot toekenning van elektronische ecocheques</i>	140
7.6. <i>Individuele overeenkomst betreffende de toekenning van elektronische ecocheques (bijlage aan de individuele overeenkomst betreffende de toekenning van ecocheques)</i>	144

8. Ecocheques toegekend aan zelfstandige bedrijfsleiders	146
9. Ecocheque versus maaltijdcheque	147
10. Aspecten van arbeidsrecht	148

Hoofdstuk 4

Geschenken en vrijgevigheden	149
1. Geschenken en geschenkcheques	150
1.1. <i>Socialezekerheidsaspecten</i>	150
1.1.1. Sinterklaas, Kerstmis of Nieuwjaar	150
1.1.2. Onderscheiding	151
1.1.3. Pensionering	151
1.1.4. Gemeenschappelijke bepalingen	151
1.2. <i>Fiscale behandeling</i>	152
1.2.1. In hoofde van de werknemer	152
1.2.2. In hoofde van de werkgever	154
1.3. <i>Samenvatting</i>	155
2. Vrijgevigheden	156
2.1. <i>Socialezekerheidsaspecten</i>	156
2.2. <i>Fiscale behandeling</i>	157
2.2.1. Bijzonder geval : begrafenisvergoeding	158
2.2.2. Voorafgaande beslissingen	159
3. Aspecten van arbeidsrecht	161

Hoofdstuk 5

Gezondheid van de werknemer	163
1. Vaccinaties	164
1.1. <i>Socialezekerheidsaspecten</i>	164
1.2. <i>Fiscale behandeling</i>	164
1.2.1. In hoofde van de werknemer	164
1.2.2. In hoofde van de werkgever	164
2. Hospitalisatieverzekering	165
2.1. <i>Fiscale behandeling</i>	165
2.1.1. Beoogde verzekeringen	165
2.1.2. Fiscaal stelsel van de premies en uitkeringen van welbepaalde collectieve verzekeringen	167
2.1.3. Schema's	171
2.1.4. Door de werkgever ten laste genomen vergoedingen	174
2.1.5. Met het zegel gelijkgestelde taks	174
2.2. <i>Socialezekerheidsaspecten</i>	174
2.3. <i>Bijzondere gevallen</i>	175
2.3.1. Terugbetaling van een hospitalisatieverzekering	175
2.3.2. Plastische chirurgie	176
2.3.3. Ziekenfondsbijdragen	176

2.3.4. Verzekeringen met meervoudige dekking	177
2.3.5. Terugbetaling franchise	177
2.3.6. Intern medischekostenplan	177
2.3.7. Corrigerende glazen en hoorapparaten	178
2.4. <i>Informatieplicht van de werkgever</i>	178
2.4.1. Recht van individuele voortzetting	179
2.4.2. Betaling van aanvullende premies	181
2.4.3. Model van mededeling door de werkgever	182

Hoofdstuk 6

De beschikking over een gsm of een smartphone voor privégebruik	185
1. Aspecten van sociale zekerheid	186
2. Fiscale behandeling	190
2.1. <i>In hoofde van de werknemer</i>	190
2.2. <i>In hoofde van de werkgever</i>	192
2.3. <i>Btw</i>	192
3. Advies	193
4. Aspecten van arbeidsrecht	193
5. Model	195

Hoofdstuk 7

De werkgever en de kinderen van zijn werknemers	211
1. Kinderdagverblijf in de onderneming	212
1.1. <i>Fiscale behandeling</i>	213
1.1.1. <i>In hoofde van de werknemer</i>	213
1.1.2. <i>In hoofde van de werkgever</i>	213
1.2. <i>Socialezekerheidsaspecten</i>	214
1.3. <i>Aspecten van arbeidsrecht</i>	216
2. Tussenkost in de kosten voor kinderopvang	216
2.1. <i>Fiscale behandeling</i>	216
2.1.1. <i>In hoofde van de werknemer</i>	216
2.1.2. <i>In hoofde van de werkgever</i>	218
2.2. <i>Socialezekerheidsaspecten</i>	219
2.3. <i>Het Plan SEMA van de Franse Gemeenschap</i>	220
2.3.1. <i>Principe</i>	220
2.3.2. <i>Samenwerkingsovereenkomst</i>	220
2.3.3. <i>Soorten plaatsen</i>	221
2.3.4. <i>Tussenkost van de werkgever en belastingaftrek</i>	222
2.3.5. <i>Beperkt aantal plaatsen</i>	222
2.3.6. <i>Documenten</i>	223
2.4. <i>Kopen of huren van plaatsen in een Nederlandstalige opvangvoorziening</i>	233
2.5. <i>Aspecten van arbeidsrecht</i>	237
3. Kid sitting	237

3.1. <i>Fiscale behandeling</i>	237
3.1.1. In hoofde van de werknemer	237
3.1.2. In hoofde van de werkgever	238
3.2. <i>Socialezekerheidsaspecten</i>	238
4. Buitenwettelijke kinderbijslagen	239
4.1. <i>Bepalingen</i>	239
4.2. <i>Socialezekerheidsaspecten</i>	240
4.2.1. Algemeenheden	240
4.2.2. Standpunt RSZ	240
4.2.3. Onderscheid tussen de werknemers?	241
4.3. <i>Fiscale behandeling</i>	242
4.3.1. In hoofde van de werknemer	242
4.3.2. In hoofde van de werkgever	242
4.4. <i>Advies</i>	242
4.5. <i>Model</i>	243
5. Tussenkost in school- en studiekosten	244
5.1. <i>Fiscale behandeling</i>	244
5.1.1. In hoofde van de werknemer	244
5.1.2. In hoofde van de werkgever	245
5.2. <i>Socialezekerheidsaspecten</i>	245
5.2.1. Algemeen	245
5.2.2. Rechtspraak	246
6. Geboortepremie	247

Hoofdstuk 8

Kosten eigen aan de werkgever	249
1. Begrip en algemene beschouwingen	250
1.1. <i>Fiscale behandeling</i>	250
1.1.1. Terugbetaling van werkelijke kosten	250
1.1.2. Forfaitaire terugbetaling van de kosten	251
1.2. <i>Socialezekerheidsaspecten</i>	257
1.3. <i>Bewijslast</i>	259
1.3.1. Op sociaal vlak	259
1.3.2. Op fiscaal vlak	261
1.4. <i>Advies</i>	262
1.5. <i>Model: individueel akkoord forfaitaire vergoeding van representatiekosten</i>	263
1.6. <i>Aspecten van arbeidsrecht</i>	264
2. Parkeerkosten	265
2.1. <i>Socialezekerheidsaspecten</i>	265
2.2. <i>Fiscale behandeling</i>	265
3. Receptiekosten	265
3.1. <i>Fiscale behandeling</i>	266

3.2. <i>Socialezekerheidsaspecten</i>	266
4. <i>Verblijfskosten</i>	266
4.1. <i>Verblijfskosten voor opdrachten in België</i>	266
4.1.1. Socialezekerheidsaspecten	267
4.1.2. Fiscale behandeling	270
4.1.3. Terugbetaling van kosten – RSZ-forfaits – Fiscale kwalificatie?	272
4.1.4. Bijzonder geval van de gezelschapsreis	273
4.2. <i>Terugbetaling van reiskosten voor dienstreizen in het buitenland</i>	273
4.2.1. Fiscale behandeling	274
4.2.2. Socialezekerheidsaspecten	281
4.2.3. Cumul van reiskosten voor dienstreizen in het buitenland met maaltijdcheques	282
4.2.4. Cumul van reiskosten voor dienstreizen in het buitenland met andere terugbetaling	282
4.2.5. Bedragen	283
4.2.6. Bijzonder geval van een seminarie georganiseerd in het buitenland	284
4.2.7. Bijzonder geval van reizen naar het buitenland die in uitvoering van een sponsorovereenkomst worden aangeboden aan de sponsors of hun gasten	286
4.2.8. Bijzonder geval van de diverse vergoedingen die in de transportsector worden toegekend aan chauffeurs die internationale verplaatsingen maken	292
4.2.9. Bijzonder geval van de diverse vergoedingen die in de autocarsector worden toegekend aan chauffeurs die internationale verplaatsingen maken	295
5. <i>Professionele verplaatsingskosten</i>	298
5.1. <i>Fiscale behandeling</i>	298
5.1.1. Het begrip 'professioneel gebruik'	299
5.1.2. Werkelijke kostenvergoedingen, forfaitaire kostenvergoedingen of forfaitaire kilometervergoedingen	299
5.1.3. Akkoorden met de federale belastingadministratie	304
5.2. <i>Socialezekerheidsaspecten</i>	304
5.3. <i>Verplaatsing per fiets</i>	305
5.4. <i>Bijzonder geval van verhuis van onderneming: kilometervergoeding</i>	305
6. <i>Vergoeding voor huisarbeiders en telewerkers</i>	305
6.1. <i>Thuiswerk</i>	305
6.1.1. Definitie	305
6.1.2. Fiscale behandeling	306
6.1.3. Socialezekerheidsaspecten	306
6.2. <i>Telewerk</i>	307
6.2.1. Definitie	307
6.2.2. Fiscale behandeling	307
6.2.3. Socialezekerheidsaspecten	311
6.3. <i>Bijzonder geval: werknemer die zijn eigen gsm of smartphone voor beroepsdoeleinden gebruikt</i>	312
7. <i>Representatiekosten</i>	313
7.1. <i>Analyse van sommige kosten</i>	314
7.1.1. Gebruik van een persoonlijk bureau	314
7.1.2. Gebruik van een pc, internet, privételefoon en gsm	315

7.1.3.	Garage voor de bedrijfswagens	315
7.1.4.	Parking en carwash	315
7.1.5.	Vakliteratuur en documentatie	315
7.1.6.	Representatiekosten sensu stricto	316
7.2.	<i>Enkele voorafgaande beslissingen</i>	316
7.2.1.	Kosten voor thuiswerk ('Home office')	316
7.2.2.	Kleine individuele kantoorbenodigdheden	318
7.2.3.	Communicatiekosten	318
7.2.4.	Kleine representatiekosten	319
7.2.5.	Autokosten	321
7.2.6.	Daily allowance	322
7.2.7.	Buitenlandse verplaatsingskosten	323
7.2.8.	Gemeenschappelijke punten	323
7.3.	<i>Commerciële functie: rechtspraak</i>	324
8.	Werkkledij en onderhoud	325
8.1.	<i>Socialezekerheidsaspecten</i>	326
8.1.1.	Algemeen	326
8.1.2.	Bedragen	327
8.1.3.	Concrete gevallen	327
8.2.	<i>Fiscale behandeling</i>	329
8.2.1.	In hoofde van de werknemer	329
8.2.2.	In hoofde van de werkgever	329
9.	Samenvattend schema	331
10.	Het bijzondere geval van internationale tewerkstelling	332
10.1.	<i>Buitenlandse kaderleden</i>	332
10.1.1.	Fiscale behandeling	332
10.1.2.	Socialezekerheidsaspecten	343
10.2.	<i>Kostenvergoedingen bij detacheringen naar het buitenland</i>	345
10.2.1.	Aspecten van sociale zekerheid	345
10.2.2.	Fiscale behandeling	347
10.2.3.	Aspecten van arbeidsrecht	348
11.	Bijlagen	353
11.1.	<i>Forfaitaire bedragen inzake buitenlandse dienstreizen</i>	353
11.2.	<i>Circulaire over de vergoedingen die in de transportsector worden toegekend (chauffeurs die internationale verplaatsingen maken)</i>	364
11.3.	<i>Circulaire over de vergoedingen die in de autocarsector worden toegekend (chauffeurs die internationale verplaatsingen maken)</i>	376

Hoofdstuk 9

De renteloze lening of de lening tegen verminderde rentevoet	391
1. Aspecten van sociale zekerheid	392
2. Fiscale behandeling	392
2.1. <i>Hypothecaire lening</i>	392

2.1.1. Ogenblik waarop het voordeel wordt verkregen	392
2.1.2. Raming van het voordeel	393
2.2. <i>Niet-hypothecaire lening met vaste looptijd</i>	396
2.2.1. Ogenblik waarop het voordeel wordt verkregen	396
2.2.2. Raming van het voordeel	396
2.3. <i>Niet-hypothecaire lening zonder vaste looptijd</i>	399
2.4. <i>Voorbeeld</i>	400
2.5. <i>Fiscale fiche (inkomen 2015)</i>	401
2.6. <i>Fiscale behandeling in hoofde van de werkgever</i>	401
3. Aspecten van arbeidsrecht	402

Hoofdstuk 10

De maaltijdformules	403
1. Maaltijdcheques	404
1.1. <i>Elektronische maaltijdcheques</i>	404
1.2. <i>Aspecten van sociale zekerheid</i>	405
1.2.1. Vrijstelling	405
1.2.2. Berekening van het aantal maaltijdcheques	408
1.2.3. Erkenningsprocedure	413
1.2.4. Bijzondere gevallen	415
1.3. <i>Fiscale behandeling</i>	421
1.3.1. In hoofde van de werknemer	421
1.3.2. In hoofde van de werkgever	421
1.4. <i>Maaltijdcheques toegekend aan zelfstandige bedrijfsleiders</i>	422
1.5. <i>Model</i>	424
1.5.1. Cao betreffende de toekenning van elektronische maaltijdcheques	424
1.5.2. CAO betreffende de toekenning van elektronische maaltijdcheques (bijlage aan de CAO betreffende de toekenning van maaltijdcheques)	428
1.5.3. Individuele overeenkomst tot toekenning van elektronische maaltijdcheques	430
1.5.4. Individuele overeenkomst betreffende de toekenning van elektronische maaltijdcheques (bijlage aan de individuele overeenkomst betreffende de toekenning van maaltijdcheques)	434
2. Bedrijfsrestaurant	436
2.1. <i>Fiscale behandeling</i>	436
2.1.1. In hoofde van de werknemer	436
2.1.2. In hoofde van de werkgever	437
2.2. <i>Aspecten van sociale zekerheid</i>	438
3. Cumul van maaltijdcheques en bedrijfsrestaurant	438
3.1. <i>Aspecten van sociale zekerheid</i>	438
Bijzonder geval	440
3.2. <i>Fiscale behandeling</i>	440
4. Cumul van maaltijdcheques en restaurantkosten	441
4.1. <i>Fiscale behandeling</i>	441
4.2. <i>Aspecten van sociale zekerheid</i>	442

5. Verschaffing van maaltijden	443
5.1. <i>Aspecten van sociale zekerheid</i>	444
5.2. <i>Fiscale behandeling</i>	444
5.3. <i>Bijzondere gevallen</i>	444
5.3.1. <i>Drankenvergoeding</i>	444
5.3.2. <i>Kosteloze verstrekking van fruit tijdens de werkuren</i>	445
5.4. <i>Cumul van maaltijdcheques en maaltijden</i>	446
6. Synthesetabel	447
7. Aspecten van arbeidsrecht	447

Hoofdstuk 11

Niet-recurrente resultaatgebonden voordelen	449
1. Toepassingsgebied	450
1.1. <i>Werknemers</i>	450
1.2. <i>Werkgevers</i>	450
2. Definitie van het systeem van resultaatgebonden voordelen	451
3. Doelstellingen	452
3.1. <i>Uitgesloten doelstellingen</i>	453
3.2. <i>Doelstellingen in verband met de vermindering van de arbeidsongevallen of verloren dagen als gevolg van een arbeidsongeval</i>	453
3.3. <i>Doelstellingen in verband met de vermindering van het aantal afwezigheden</i>	454
4. Invoering van het systeem	454
4.1. <i>Initiatief</i>	454
4.2. <i>Invoering bij collectieve arbeidsovereenkomst</i>	456
4.3. <i>Invoering bij toetredingsakte</i>	457
4.3.1. <i>Verplichte vermeldingen</i>	457
4.3.2. <i>Procedure</i>	458
4.3.3. <i>Vormcontrole en marginale controle</i>	466
4.3.4. <i>Informatieverstrekking aan de werknemers</i>	466
5. Het toekenningsplan	467
5.1. <i>Verplichte vermeldingen</i>	467
5.2. <i>Facultatieve vermeldingen</i>	471
6. Mogelijkheid om de te bereiken doelstellingen of niveaus te veranderen	471
6.1. <i>Toekenningsplan ingevoerd bij collectieve arbeidsovereenkomst</i>	471
6.2. <i>Toekenningsplan ingevoerd door toetredingsakte</i>	472
7. Niet ter vervanging of omzetting van bestaand loon	472
8. Sociale en fiscale behandeling van de niet-recurrente resultaatgebonden voordelen	473
8.1. <i>Sociale behandeling</i>	473
8.2. <i>Fiscale behandeling</i>	475
8.3. <i>Overschrijding van het grensbedrag</i>	476
8.4. <i>Tewerkstelling bij verschillende werkgevers</i>	476

9. Informatieverstrekking aan de werknemers	477
9.1. <i>Verplichte vermeldingen</i>	477
9.2. <i>Sociaal document</i>	478
10. Recht van de werknemer en wisselwerking met de andere regelgevingen	479
10.1. <i>Gemiddeld minimumaandinkomen</i>	480
10.2. <i>Uitzendwerknemers</i>	480
10.3. <i>Overgang van onderneming</i>	480
10.4. <i>Buitenlandse werknemers</i>	480
11. Vankrachtwording	481
12. Bronnen	481
13. Model	481
13.1. <i>Collectieve arbeidsovereenkomst</i>	481
13.2. <i>Toetredingsakte</i>	486
13.3. <i>Informatieblad te verstrekken aan de werknemer op het einde van de referentieperiode voor de betaling van het niet-recurrente resultaatgebonden voordeel</i>	492
13.4. <i>Register van de opmerkingen</i>	492

Hoofdstuk 12

Terbeschikkingstelling van een pc en/of internetaansluiting en -abonnement	495
1. Terbeschikkingstelling van een pc en/of een internetaansluiting en -abonnement	496
1.1. <i>Fiscale behandeling</i>	496
1.1.1. In hoofde van de werknemer	496
1.1.2. In hoofde van de werkgever	497
1.2. <i>Aspecten inzake sociale zekerheid</i>	498
1.2.1. Terbeschikkingstelling door de werkgever	498
1.2.2. Bijzonder geval van de eigen internetverbinding van de werknemer	498
1.3. <i>Toestand op het einde van de arbeidsovereenkomst</i>	499
1.4. <i>Combinatie van eigen kosten van de werkgever en terbeschikkingstelling van een pc</i> . . .	499
1.5. <i>Advies</i>	499
1.6. <i>Model</i>	500
2. Pc-privéplan.	507
2.1. <i>Fiscale behandeling vanaf 1 januari 2009</i>	508
2.1.1. Vereenvoudiging	508
2.1.2. Vermindering van de vrijstelling	508
2.1.3. Werknemers en loonplafond	508
2.1.4. Voorwaarden verbonden aan de vrijstelling	509
2.1.5. Vereiste computerinstallatie	510
2.1.6. Periode waarvoor de vrijstelling van de tussenkomst wordt verleend	511
2.1.7. Inwerkingtreding	512
2.1.8. Fiscale fiche (inkomen 2015)	512
2.1.9. Vaak gestelde vragen	513
2.2. <i>Aspecten sociale zekerheid</i>	515

23. <i>Toestand op het einde van de arbeidsovereenkomst</i>	515
24. <i>Model vanaf 1 januari 2009</i>	516
3. Beschikbaarstelling van tablets	517
3.1. <i>Aspecten van sociale zekerheid</i>	518
3.1.1. Principe	518
3.1.2. Beschikbaarstelling van een pc en van een tablet: cumul van de voordelen?	518
3.2. <i>Fiscale behandeling</i>	518
3.3. <i>Arbeidsrecht</i>	519
3.4. <i>Toekomst</i>	519
4. Samenvattend schema	520
5. Terbeschikkingstelling telecompakket	521
5.1. <i>Aspecten van sociale zekerheid</i>	521
5.2. <i>Fiscale behandeling</i>	521
6. Btw	522

Hoofdstuk 13

De verschillende premies	523
1. Premies toegekend naar aanleiding van een bijzondere privégebeurtenis	524
1.1. <i>Premie bij huwelijk of wettelijke samenwoning</i>	524
1.1.1. Sociaal en fiscaal vrijgesteld bedrag	525
1.1.2. Aftrekbaarheid in hoofde van de werkgever	525
1.1.3. Sanctie	525
1.2. <i>Anciënniteits- of jubileumpremie</i>	525
1.2.1. Sociaal en fiscaal vrijgesteld bedrag	525
1.2.2. Aftrekbaarheid in hoofde van de werkgever	531
1.2.3. Sanctie	531
1.2.4. Tabel	531
1.3. <i>Geboortepremie</i>	532
1.3.1. Socialezekerheidsaspecten	532
1.3.2. Fiscale behandeling	532
2. Premies toegekend naar aanleiding van een bijzondere gebeurtenis in de onderneming	533
2.1. <i>Premie voor goed idee</i>	533
2.1.1. Socialezekerheidsaspecten	533
2.1.2. Fiscale behandeling	534
2.1.3. Aftrekbaarheid in hoofde van de werkgever	534
2.2. <i>Premie ter bestrijding van het absentisme – Stiptheidspremie</i>	535
2.2.1. Socialezekerheidsaspecten	535
2.2.2. Fiscale behandeling	535
2.3. <i>Eenmalige innovatiepremie</i>	535
2.3.1. Toepassingsgebied	536
2.3.2. Voorwaarden betreffende de innovatie	536
2.3.3. Voorwaarden betreffende de toegekende premie	538

23.4. Voorwaarden betreffende de publiciteit van de regeling (procedure)	539
23.5. Document	541
24. <i>Uitzonderlijke premie betaald bij het op pensioen gaan</i>	543
25. <i>Premie ter beloning van het aanbrengen van een klant</i>	544
3. Synthese.	546

Hoofdstuk 14

Sport en cultuur	547
1. Sport- en cultuurcheques	548
1.1. <i>Aspecten van sociale zekerheid</i>	548
1.2. <i>Fiscale behandeling</i>	549
1.2.1. In hoofde van de werknemer	549
1.2.2. In hoofde van de werkgever	550
1.3. <i>Model</i>	550
1.3.1. Cao betreffende de toekenning van sport- en cultuurcheques	550
1.3.2. Individuele overeenkomst betreffende de toekenning van sport- en cultuurcheques	552
2. Abonnementen of toegangsbewijzen voor culturele manifestaties	553
2.1. <i>Aspecten van sociale zekerheid</i>	553
2.2. <i>Fiscale behandeling</i>	554
2.2.1. In hoofde van de werknemer	554
2.2.2. In hoofde van de werkgever	554
3. Geschenkcheques die in het domein van de sport en cultuur worden toegekend	555
4. Cumul geschenkcheque met cultuur- en sportcheque	555
5. Terbeschikkingstelling van sportinfrastructuur.	555
5.1. <i>Kosteloos gebruik van de sportinfrastructuur van de werkgever</i>	555
5.1.1. Aspecten van sociale zekerheid	555
5.1.2. Fiscale behandeling.	556
5.2. <i>Kosteloos gebruik van een externe sportinfrastructuur.</i>	557
5.2.1. Aspecten van sociale zekerheid	557
5.2.2. Fiscale behandeling.	557

Hoofdstuk 15

Vervoer en bedrijfswagen	559
1. Het privégebruik van een bedrijfswagen	560
1.1. <i>Fiscale behandeling</i>	560
1.1.1. Raming van het voordeel	560
1.1.2. Aftrekbaarheid	604
1.1.3. BTW	606
1.1.4. Aankoop van een voertuig door de werknemer of door de ex-werknemer	607
1.2. <i>Socialezekerheidsaspecten</i>	607
1.2.1. Wanneer is de solidariteitsbijdrage verschuldigd?	607
1.2.2. Forfaitaire bijdrage	608

1.2.3.	Gebruik van het voertuig voor of na de arbeidsovereenkomst	608
1.2.4.	Op welke voertuigen is de bijdrage verschuldigd ?	609
1.2.5.	Hoe wordt deze bijdrage berekend ?	610
1.2.6.	Privégebruik en woon-werkverkeer	611
1.2.7.	Bijzondere gevallen	613
1.2.8.	Weerlegbaar vermoeden	615
1.2.9.	Hoe wordt deze bijdrage aangegeven en geïnd ?	617
1.2.10.	Sanctie	618
1.2.11.	Aftrekbaarheid van de solidariteitsbijdrage	619
1.2.12.	Aankoop van een voertuig door de werknemer of door de ex-werknemer	619
1.3.	<i>Onderhoud en schoonmaak van de bedrijfswagen</i>	619
1.4.	<i>Rookverbod in bedrijfsauto</i>	620
1.5.	<i>Aspecten van arbeidsrecht</i>	620
1.5.1.	De schorsing van de arbeidsovereenkomst	621
1.5.2.	Het einde van de arbeidsovereenkomst	623
1.5.3.	Aansprakelijkheid van de werknemer	632
1.5.4.	De werkgever eist de teruggave van het bedrijfsvoertuig tijdens de uitvoering van de overeenkomst.	639
1.5.5.	Buitenlandse bedrijfswagens : boorddocumenten	639
1.6.	<i>Woon-werkverkeer met de bedrijfswagen</i>	640
1.6.1.	Verplicht gebruik van de bedrijfswagen ?	640
1.6.2.	Cumul bedrijfswagen en sociaal abonnement	640
1.6.3.	Cumul bedrijfswagen en fietsvergoeding	642
1.7.	<i>Samenvattend schema privégebruik bedrijfswagen (2016)</i>	642
1.8.	<i>Samenvattend schema gewone en utilitaire voertuigen</i>	643
2.	<i>Carpooling – Georganiseerd gemeenschappelijk vervoer</i>	644
2.1.	<i>Fiscale behandeling</i>	644
2.1.1.	Algemeen	644
2.1.2.	Definitie	644
2.1.3.	Voorwaarden van vrijstelling	645
2.1.4.	Samenvattend schema	649
2.1.5.	Aftrekbaarheid voor de werkgever	652
2.2.	<i>Het sociale luik</i>	654
2.2.1.	Voor de bestuurder	654
2.2.2.	Voor de passagiers	654
2.2.3.	Patronale solidariteitsbijdrage (CO ₂)	655
2.3.	<i>Het rijgeschiktheidsattest</i>	657
3.	<i>Terbeschikkingstelling van een tankkaart</i>	658
3.1.	<i>De werknemer beschikt over een persoonlijke wagen</i>	658
3.1.1.	Aspecten van sociale zekerheid	658
3.1.2.	Fiscaal aspect	658
3.2.	<i>De werknemer beschikt over een bedrijfswagen</i>	658
3.3.	<i>Bijzonder geval: elektrische wagen en opladen bij werkgever.</i>	659
4.	<i>Het gebruik van een privévoertuig voor beroepsdoeleinden</i>	659

5. Verplaatsingskosten woonplaats-plaats van tewerkstelling	659
5.1. <i>Principes</i>	659
5.1.1. Vervoer per trein	660
5.1.2. Andere openbaarvervoermiddelen (bus, metro, tram)	661
5.1.3. Gecombineerd openbaar gemeenschappelijk vervoer	661
5.1.4. Privévervoer	661
5.1.5. Verplaatsing per fiets	662
5.1.6. Verplaatsing te voet	662
5.2. <i>Fiscale behandeling</i>	662
5.2.1. Voorwaarden voor de vrijstelling voor de werknemer	662
5.2.2. Vrijgestelde bijdragen voor de werknemer	663
5.2.3. Fiscale behandeling in hoofde van de werkgever	671
5.2.4. Samenvattend schema	671
5.3. <i>Socialezekerheidsaspecten</i>	673
5.3.1. Verplaatsingen met de wagen	673
5.3.2. Verplaatsingen met de fiets	673
5.3.3. Verplaatsingen te voet	674
5.3.4. Verplaatsingen met systeem Cambio	674
6. Andere vervoermiddelen : de bedrijfsmotorfiets en de bedrijfsfiets	675
6.1. <i>Bedrijfsmotorfiets</i>	675
6.1.1. Fiscale behandeling	675
6.1.2. Aspecten van sociale zekerheid	675
6.2. <i>Bedrijfsfiets</i>	676
6.2.1. Fiscale behandeling	676
6.2.2. Aspecten van sociale zekerheid	677
6.2.3. Elektrische fiets	678
6.3. <i>Vergelijking : wagen, motor, fiets</i>	679
7. Modellen	680
7.1. <i>Terbeschikkingstelling van een bedrijfswagen – Car policy</i>	680

Hoofdstuk 16

Voordeeltarieven voor de producten of diensten van de onderneming	701
1. Aspecten van sociale zekerheid	702
1.1. <i>Algemeen</i>	702
1.2. <i>Bijzondere gevallen</i>	703
1.2.1. Franchisenemers	703
1.2.2. Verminderingen op producten van externe dienstverleners	703
1.2.3. Voordeel tarieven versus arbeidsgereedschap	705
2. Fiscale behandeling	705
2.1. <i>In hoofde van de werknemer</i>	705
2.1.1. Algemene voorwaarden	705
2.1.2. Voorwaarden eigen aan de prijskortingen	706

2.2. <i>In hoofde van de werkgever</i>	706
2.3. <i>Interessante voorafgaande beslissing</i>	706
3. Aspecten van arbeidsrecht	707
3.1. <i>Algemeen</i>	707
3.2. <i>Promotionele kortingsbonnen</i>	707

Hoofdstuk 17

Voordelen in natura	709
1. Principes	710
2. Beperkingen	711
3. Aspecten van sociale zekerheid	711
4. Fiscale behandeling	712
5. Aftrekbaarheid	713
6. Wat gebeurt er ingeval de arbeidsovereenkomst geschorst wordt?	713

Hoofdstuk 18

Werknemersparticipatie in het kapitaal en in de winst van de onderneming	715
1. Toepassingsgebied	716
1.1. <i>Werkgever</i>	716
1.2. <i>Begunstigden</i>	717
1.2.1. <i>Werknemers</i>	717
1.2.2. <i>Collectief voordeel</i>	717
2. Participatievormen	718
3. Het participatieplan	718
3.1. <i>Initiatief van de werkgever</i>	718
3.2. <i>Maximumbedrag van de participaties</i>	718
3.3. <i>Invoering van het plan</i>	719
3.3.1. <i>Voorafgaande voorwaarden</i>	719
3.3.2. <i>Overlegprocedure</i>	719
3.3.3. <i>Mededeling aan de werknemers</i>	721
3.3.4. <i>Onbeschikbaarheidsperiode</i>	721
4. Opties voor een participatieplan	722
4.1. <i>Coöperatieve participatievennootschap</i>	722
4.2. <i>Investerings spaarplan</i>	723
5. Fiscale behandeling	723
5.1. <i>In hoofde van de werknemer</i>	723
5.1.1. <i>Deelnames in de winst</i>	723
5.1.2. <i>Deelnames in het kapitaal</i>	724
5.1.3. <i>Schuldnaars van de belasting</i>	724
5.1.4. <i>Stortingswijze, vestiging en inning van de belasting</i>	724
5.2. <i>In hoofde van de werkgever</i>	725

6. Socialezekerheidsaspecten	725
6.1. <i>Deelnames in de winst</i>	725
6.2. <i>Deelname in het kapitaal</i>	725
7. Cijfervoorbeeld	725
7.1. <i>Industrieel bedrijf</i>	726
7.2. <i>Kmo</i>	726
8. Arbeidsrechtelijke aspecten	727

Hoofdstuk 19

De terbeschikkingstelling van een woning	729
1. Aspecten van sociale zekerheid	730
2. Fiscale behandeling	731
2.1. <i>Kosteloze beschikking over een onroerend goed of over een deel van een onroerend goed</i>	731
2.1.1. Algemeenheden	731
2.1.2. Terbeschikkingstelling door een natuurlijk persoon	734
2.1.3. Terbeschikkingstelling door een rechtspersoon	734
2.1.4. Gemeubelde woning	735
2.1.5. Onroerend goed gelegen in het buitenland	735
2.1.6. Vermindering van het voordeel	735
2.1.7. Bijzondere vraag	735
2.1.8. Synthese	736
2.1.9. Voorbeeld	737
2.2. <i>Kosteloze verstrekking van verwarming en van elektriciteit die voor andere doeleinden dan verwarming wordt gebruikt</i>	738
2.3. <i>Kosteloze beschikking over huispersoneel, hoveniers, chauffeurs, ...</i>	740
2.4. <i>Aftrekbaarheid</i>	740
2.5. <i>Fiscale fiche (inkomen 2015)</i>	740
2.6. <i>Aspecten van arbeidsrecht</i>	740
2.7. <i>Gedeelte van de huurprijs betaald door de firma aan de bedrijfsleiders als gevolg van de huur van een gemeubileerd gebouwd onroerend goed</i>	741
2.7.1. Principe	741
2.7.2. Berekening	742
2.7.3. Bijzondere gevallen	742

Hoofdstuk 20

De loonnorm	745
1. Waar komt de loonnorm vandaan?	746
2. Op wie is de loonnorm van toepassing?	747
3. Hoe wordt de loonnorm berekend?	748
3.1. <i>Gemiddelde loonkost</i>	748
3.2. <i>Referentieperiode</i>	748
4. Wat valt er onder het begrip 'loonkosten'?	748

4.1. <i>Algemeen principe</i>	748
4.2. <i>Loonnorm 2015-2016</i>	749
5. Welke loonkosten worden niet meegerekend om de loonnorm te controleren?	750
5.1. <i>Wettelijke uitzonderingen</i>	750
5.2. <i>Uitzonderingen bepaald door de bevoegde minister</i>	751
6. Sancties	753
7. FAQ	753
7.1. <i>Een werknemer heeft goed gepresteerd. Kan zijn werkgever hem hiervoor nu op geen enkele manier extra belonen?</i>	753
7.2. <i>Kan de werkgever bestaande voordelen die afliepen in 2014 verlengen?</i>	754
7.3. <i>Na afloop van een bepaalde termijn kent een werkgever al zijn werknemers automatisch een loonsverhoging toe. Mag hij dat voor nieuwe werknemers niet meer toepassen?</i>	754
7.4. <i>Een werknemer vraagt in plaats van een verhoging van zijn brutoloon een forfaitaire onkostenvergoeding. Zal dit dan niet onder de loonnorm vallen?</i>	755
7.5. <i>Hoe moet de werkgever het privégebruik van een bedrijfswagen aanrekenen op zijn loonkosten?</i>	755
7.6. <i>Wat als het paritair comité de werkgeverstussenkomst in het woon-werkverkeer verhoogt?</i>	755
7.7. <i>Indien de invulling van de loonnorm op sectoraal niveau werd vastgelegd, maar de sectoraal overeengekomen voordelen voor een bepaalde onderneming X die onder deze sector ressorteert de specifieke loonmassa overschrijdt met meer dan 0,8 %, mag de onderneming de sectorale voordelen dan toepassen of dreigt deze gesanctioneerd te worden?</i>	756
7.8. <i>Hoe gaan de sociale partners van de sector de marge van 0,8 % bepalen? Moeten zij rekening houden met een soort van globale sectorale loonmassa? Of moeten ze rekening houden met een gemiddelde loonmassa, of nog, met de kleinste loonmassa van de ondernemingen van de sector?</i>	756
7.9. <i>En wat indien de onderneming intern bepaalde voordelen is overeengekomen die de loonnorm respecteren zonder dat er daarover sectorale bepalingen waren en indien de sector nadien alsnog de loonnorm invult via een cao? Moet de onderneming de sectorale voordelen toekennen of moeten ze dit niet doen, aangezien ze de invulling van de loonnorm reeds op ondernemingsniveau hebben voorzien?</i>	757

Hoofdstuk 21

Alternatieve verloning : synthese	759
1. Synthese	760
2. Vergelijkende tabel : maaltijdcheques / ecocheques / Sport- en cultuurcheques / geschenkcheques	763
3. Vrijgestelde sociale voordelen	764